

LUOKKASOTA DUBLINISSA

Irlannin pääkaupungissa Dublinissa, puolimiljoonaisessa, vähemmän teollisessa kaupungissa, luokkataistelu, jonka läpitunkemaa on jokaisen kapitalistisen yhteiskunnan koko elämä, on kärjistynyt luokkasodaksi. Poliisi suorastaan riehuu raivoissaan, päihtyneet poliisit pieksävät rauhallisia työläisiä, murtautuvat taloihin, räökkäävät vanhuksia, naisia ja lapsia. Satoja haavoittuneita (yli 400) ja *kaksi surmattua* työläistä — sellaiset ovat tämän sodan uhrin. Kaikki tunnetut työväenjohtajat on vangittu. Rauhallisimpienkin puheiden vuoksi pannaan vankilaan. Kaupunki näyttää sota-leiriltä.

Mistä on kysymys? Kuinka on rauhallisessa, kulttuuri-
sessa, vapaassa sivistysvaltiossa voinut puhjeta sellainen
sota?

Irlanti on tavallaan kuin Englannin Puola, mutta vain enemmän Galitsian kuin Varsovan-Lodzin-Dombrovin tyyppiä. Kansallisuussorto ja katolinen taantumus ovat aikaansaaneet sen, että tämän onnetoman maan proletaareista on tullut kerjäläisiä, talonpojista — pinttyneitä, tietämättömiä ja tylsistyneitä pappispimityksen orjia, porvaristosta — nationalistisilla fraaseilla naamioituva kapitalistien, työläisiä sortavien hirmuvaltioiden, falangi; ja vihdoinkin hallintoviranomaisista — kaikkinaisen väkivallan tekoon harjaantunut joukkio.

Nyt irlantilaiset nationalistit (s.o. irlantilaiset porvarit) ovat päässeet voitolle: he lunastavat maitaan englantilaisilta tilanherroilta (landlordeilta); he saavat kansallisen *itsehal-*

linnon (kuuluisan homerulen, josta Irlanti on käynyt niin pitkällistä ja sitkeätä taistelua Englantia vastaan); he tulevat vapaasti hallitsemaan „omaa” maataan kompuksessa „omien”, irlantilaisten pappiensa kanssa.

Ja tämä Irlannin nationalistinen porvaristo juhlii nyt „kansallista” voittoa, „valtiollista” kypsyyttään julistamalla sodan elämästä ja kuolemasta Irlannin työväenliikkeelle.

Dublinissa asuu englantilainen käskynhaltija. Mutta hänellä on todellisuudessa vähemmän valtaa kuin Dublinin kapitalistien johtajalla, eräällä Murphylla, „Independent” („Riippumaton” — leikki pois!) lehden kustantajalla, kaupungin raitioliikenneyhtiön suurimmalla osakkeiden omistajalla ja johtajalla sekä Dublinin hyvin monien kapitalististen liikeyritysten osakkaalla. Murphy on julistanut — tietysti Irlannin kaikkien kapitalistien nimessä, että hän on valmis käyttämään $\frac{3}{4}$ miljoonaa puntaa (noin 7 miljoonaa ruplaa) Irlannin ammattiliittojen hävittämiseen.

Nämä liitot olivatkin jo alkaneet kehittyä oivallisesti. „Kansallista” voittoaan juhlivien Irlannin porvarilurjusten kintereillä kulki luokkatietoisuuteen heräävä Irlannin proletariaatti. Se löysi itselleen lahjakkaan johtajan — toveri *Larkinin*, joka toimii Irlannin kuljetustyöntekijäin liiton sihteerinä. Larkin, jolla on mainiot puhujanlahjat, mies, joka on täynnä kiihkeää irlantilaista tarmoa, sai aikaan ihmeitä kouluja käymättömien työläisten — niiden Britannian proletariaatin laajojen joukkojen keskuudessa, jotka Englannin „koulutetun” (skilled) työmiehen kirottu porvarillinen, liberaalinen, aristokraattinen henki niin usein eristää Englannin eturivin työläisistä.

Irlannin työväenliitoissa heräsi uusi henki. Kouluttamattomat joukot vilkastuttivat ennen näkemättömällä tavalla ammattiliittojen toimintaa. Yksinpä naisetkin alkoivat järjestäytyä — tämä on ilmiö, jota ei ole ennen nähty katolisessa Irlannissa. Dublin lupasi muodostua koko Ison-Britannian etumaiseksi kaupungiksi työläisten järjestyneisyyden alalla. Maa, jolle ovat olleet luonteenomaisia ihrainen, hyvinsyönyt katolilainen pappi ja köyhä, nälkää kärsivä ja ryysyinen työläinen, joka käy sunnuntaisinkin repaleissa, sillä hänellä ei ole varaa ostaa itselleen pyhävaatteita, — tämä kaksin- ja kolminkertaisen sorron, myöskin

kansallisuussorron, painama maa alkoi muuttua proletariaatin järjestyneen armeijan maaksi.

Murphy julisti porvariston ristiretken Larkinia ja „larkinismia” vastaan. Ensi aluksi annetaan lopputili 200 raitio liikenteen työläiselle, jotta saataisiin puhkeamaan lakko näyttelyn aikana ja *myrkytettyä* koko taistelu. Kuljetustyöntekijäin ammattiyhdistys ryhtyy lakkoon vaatien erotettujen ottamista takaisin. Murphy järjestää työnsulkuja työläisiä vastaan. Nämä vastaavat lakoilla. Sota on käynnissä kautta linjan. Intohimot riehahtavat valloilleen.

Larkin — hän on muuten Irlannin vapausliikkeeseen osallistumisesta vuonna 1867 teloitetun kuuluisan Larkinin pojanpoika — Larkin pitää tulsia puheita joukkokokouksissa. Puheissaan hän mainitsee siitakin, että Irlannin „homerulen” englantilaisten porvarillisten vihollisten puolue vapaasti kehottaa vastustamaan hallitusta, uhkaa vallankumouksella, järjestää aseellista vastarintaa homerulea vastaan ja aivan rankaisematta täyttää maan vallankumouksellisilla julisteilla.

Mutta se, mikä on sallittua taantumuksellisille, *englantilaisille* shovinisteille, Carsonille, Londonderrylle, Bonar Law’lle (Irlantia ahdistaville englantilaisille Purishkeivitsheille, nationalisteille), se ei ole sallittua proletarisosialistille. Larkin vangitaan. Työväen joukkokokous kielletään.

Irlanti ei kuitenkaan ole Venäjä. Hyökkäys kokoontumisvapautta vastaan nostaa suuttumuksen myrskyn. *On pakko* panna Larkin syytteeseen. Mutta oikeudessa Larkin muuttuu syyttäjäksi ja istuttaa tosiasiallisesti syytettyjen penkille itse Murphyn. Todistajain ristikuulustelulla Larkin näyttää toteen, että Murphy kävi pitkällisiä neuvotteluja käskynhaltijan kanssa juuri ennen hänen, Larkinin, vangitsemista. Larkin julistaa, että poliisilaitos on Murphyn ylläpidossa, — eikä kukaan rohkene kumota Larkinin sanoja.

Larkin päästetään vapaaksi takuuta vastaan (eihän poliittista vapautta voida käden käänteessä kumota). Larkin ilmoittaa tulevansa hinnalla millä hyvänsä ulkoilmakokoukseen. Ja tosiaan, hän tulee sinne valepukuisena ja alkaa puhua väkijoukolle. Poliisit tuntevat hänet, sieppaavat kiinni ja alkavat piestä. Alkaa kaksi päivää kestävä poliisipatukan diktatuuri, väkijoukon pieksäminen, naisten ja lasten räökkäykset. Poliisit murtautuvat työläisten koteihin.

Kuljetustyöntekijäin liiton jäsen työmies *Nolan* hakataan kuoliaaksi. Toinen kuolee haavoihinsa.

Nolan haudataan torstaina, syyskuun 4 pnä (vanhaa lukua elokuun 22 pnä). 50.000 Dublinin proletaaria kokoontui hautajaisiin saattamaan toverinsa maallisia jäännöksiä. Poliisipedot vetäytyivät piiloon, sillä he eivät uskaltaneet ärsyttää väkijoukkoa, ja järjestys oli mallikelpoinen. „Tämä oli valtavampi mielenosoitus kuin Parnellin (Irlannin nationalistien kuuluisa johtaja) hautajaisten aikana”, sanoi eräs irlantilainen vanhus saksalaiselle sanomalehtimiehelle.

Dublinin tapahtumat ovat käännekohta Irlannin työväenliikkeen ja sosialismin historiassa. Murphy uhkasi hävittää Irlannin työväenliitot. Hän hävitti vain sen vaikutuksen viimeisetkin rippeet, joka Irlannin nationalistisella porvaristolla oli ollut Irlannin proletariaattiin. Hän auttoi Irlannin itsenäisen, nationalistisista ennakkoluuloista vapaan ja valtakumouksellisen työväenliikkeen karkaisemista.

Se kuvastui heti kohta ammattiliittojen (trade unionien) kongressissa, joka avattiin syyskuun 1 pnä (vanhaa lukua elokuun 19 pnä) Manchesterissa. Dublinin tapahtumat vaikuttivat sytyttävästi edustajiin — hengeltään poroporvarillisten ja esivallan edessä kumartelevien opportunististen ammattiliittotoimitsijain vastarinnasta huolimatta. Dublinin työläisten edustajisto otettiin vastaan kunnianosoituksin. Edustaja Partridge, metallityöläisten liiton Dublinin jaoston puheenjohtaja, kertoi poliisien kuohuttavista väkivallanteoista Dublinissa. Muuan työläistyttö oli ollut juuri nukkumaan menossa, kun poliisit murtautuivat taloon. Tyttö piiloutui käymälään. Hänet raahattiin sieltä tukasta vetäen. Poliisit oli juotettu humalaan. Nämä „ihmiset” (lainausmerkeissä) hakkasivat kymmenvuotiaita poikasia ja viisivuotiaita lapsia!

Partridge vangittiin kahdesti — syytettynä puheista, jotka tuomari itse myönsi rauhallisiksi. Olen varma, sanoi Partridge, että nyt minut vangitaan siitäkin, jos julkisesti luen „Isä meidän” rukouksen.

Manchesterin kongressi lähetti Dubliniin edustajistonsa. Sikäläinen porvaristo yritti taas käyttää aseenaan nationalismia (juuri samalla tavalla kuin nationalistiporvarit tekevät meillä Puolassa tai Ukrainassa tahi juutalaisväestön keskuudessa!), — että muka „englantilaisilla ei ole mitään

tekemistä Irlannin kamaralla"! Mutta *onneksi* nationalistit ovat jo kadottaneet vaikutuksensa työläisiin*.

Manchesterin kongressissa kuului puheita, jollaisia ei ole kuultu pitkiin aikoihin. Ehdotettiin koko kongressin siirtämistä Dubliniin ja yleislakon järjestämistä koko Englannissa. Smillie, vuorityöläisten liiton puheenjohtaja, sanoi, että Dublinissa käytetyillä menetelmillä pakotetaan kaikki Englannin työläiset astumaan vallankumouksen tielle ja että he kyllä oppivat käyttämään asetta.

Englannin työväenjoukot siirtyvät hitaasti, mutta järkähämättömästi uudelle tielle — työläisaristokratian pienten etuoikeuksien suojelemisesta itse joukkojen sankarilliseen suurtaisteluun, jota käydään uuden yhteiskuntajärjestelmän puolesta. Ja tätä tietä kulki Englannin proletariaatti, kun se on noin tarmokasta ja järjestynyttä, toteuttaa sosialismin nopeammin ja varmemmin kuin missään muualla.

„Severnaja Pravda“ № 23,
elokuun 29 pnä 1913
„Nash Putj“ № 5,
elokuun 30 pnä 1913
Allekirjoitus: V.

Julkaistaan „Severnaja Pravda“ lehden
tekstin mukaan

* Irlantilaiset nationalistit kuuluvat jo pelkäävän sitä, että Larkin perustaa Irlannin riippumattoman työväenpuolueen, joka joudutaan ottamaan huomioon Irlannin ensimmäisessä kansallisessa parlamentissa.